

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Danes smo odposlali nakaznico vsem onim gg. naročnikom, kateri niso še doposlali naročnine za tekoče četrtletje. Z ozirom na to, da je naročnina plačevati naprej, prosimo zamudnike, da nam čim prej blagovolen doposlajo naročnino.

Upravištvo „Edinosti“.

V slovo.

Kakor plam, ki še jedenkrat zasveti, žarno, naporno, predno ugasne, predno nastane tema, kjer je plapolal poprej veličastni zubelj, tako je še jedenkrat in poslednjič zamplamtel ogenj svetega, burnega navdušenja na onem ognjišču, kjer je sijal tri dolga leta, — ogenj narodnega navdušenja v priprostem prostoru telovadnice „Tržaškega Sokola“.

Sedaj se podira ono stavbišče, ki je bilo skozi tri leta nekako naš — ali smemo reči? — „Narodni dom“; sedaj se podira ognjišče, na katerem je sijala marsikatera bujna iskra svetega narodnega čustva, podira se, in na onem prostoru, — o! kaka britka ironija! — sezida novo poslopje politični naš nasprotnik — Italijan.

Človeku, obstavšemu te dni pred isto nizko hišico brezi nadstropja, da skoro brezi oken, stori se milo, videčemu, kako kipi iz ruševnega se prostora sedaj rumeni umazani prah, umazani prah, kjer je kipel še pred malo dni k nebu čisti zubelj najlepših narodnih čutil.

Da, pred malo dni, 18. t. m. je slavila krasna slovanska misel jeden svojih najlepših praznikov, na poslednjem občnem zboru političnega društva „Edinost“.

Ta dan je bilo, kakor da so slutili primorski Slovani, da se vidijo zadnjikrat pod tistim krovom, ki spominja nekako na priprosta zbirališča prvih kristijanov-mučenikov, in prišlo jih je tako ogromno število, da je bil premajhen širni prostor. Vsi so slutili, da ogenj slovanske misli poslednjikrat divno žari in plapola na tem ognjišču — tako mogočno, kakor malokdaj poprej; in tako je prišlo res. Že, ko je zagledalo zbrano občinstvo v svoji sredi najhrabrejših narodnih zastopnikov, a med temi hrabriji najhrabrejšega, svojega ljubljence in

prvega zaščitnika, Vekoslava Spinčiča, nastal je nekak nemir, nekako vzburjeno gibanje mej zborovalci; vse je zrlu na goreni konec dvorane, kjer je bil cvet zbora, zastopstvo slovanskega Primorja.

Ko pa se je prikazala na odru tiplična podoba ognjevitiga Spinčiča, zagrmelo je po dvorani urnebesno navdušenje, podobno navdušenju vojske, ko se je med isto prikazal ljubljeni vodja-zmagovalec. Za tem pa je postal zopet mir, nastala je tišina, in ta tišina je bila zopet podobna oni tišini v okolici ognjenika, predno isti jame bruhati.

Da, Spinčič bil je isti hip ognjenik, v čegar globočini vre mogočni ogenj — in ta ognjenik je jel bruhati.

V prvo polagoma, pripravljaje se, potem čedalje silneje in silneje in naposled s tako mogočno silo, da je pretresal njega okolico mrz in se je je lotila oduševljenost, kakoršno vzbuditi zamore samo element, kakoršen je lasten jedinemu Spinčiču. In zares, kakor v izbruhu vulkana, praskevalo in grmelo, žarelo in plamtelo je v govoru Spinčičevem, v katerem je zbor videl ves sedanji politični položaj Avstrije in vse vnebovpijoče krivice, katere trpe primorski Slovani in avstrijski Slovani sploh v tem nenaravnem položaju.

V tem govoru je zbor videl zrcaliti se vse one divje razmere, v katere tlači primorske Slovane moč vladajočega kapitalizma na Primorskem, onega kapitalizma, kateremu niso sveta najstarejša prava narodov, onega kapitalizma, ki tepta v blato v zakonih države zajamčene pravice ljudstev in koraka čez nje k prestolu zlatega teleta.

V tem brezsrčnem kapitalizmu, ki se poslužuje v dosego svojega gnjusnega namena vseh najgrjih sredstev, ki se poslužuje razbrzdanih strasti najskrajnejega zmožnih elementov — elementov, katerim je že zgodovina pritislila na čelo pečat zločnosti — v tem kapitalizmu leži vsa nesreča avstrijskega in zlasti primorskega Slovanstva.

Ta kapitalizem je oni kordon, ki neizprosno zadržuje slovanski narod v Primorju, da ne more do svojega naravnega cilja. In da narod slovanski

z mogočno silo raztrga, razbije ta sovražni kordon, v to je navduševal veliki govor Spinčičev poslednjikrat pod krovom stare Sokolske dvorane. In kakor da si hoče utisniti v nepozabni spomin slednjo besedo Spinčičovo, katere je govoril v slovo zborovalcem na tem kraju, srkal je z nepopisno slastjo zbor v sé ta govor in utis teh besed nanj je bil tak, da je bilo poznati, da še prav gotovo in v nedavnem času pretrga naš mili narod ta sovražni kordon.

Za Spinčičem odprla se je še vrsta družih ognjenikov, ki so jednako krasno, da-si ne tako mogočno plamteli in s plamenom svojih govorov unemali navzoče na vztrajnost v pravičnem in najlepši uspeh zagotavljačem narodnem delu. In ti ognjeniki so bili: Nabergoj, Kompare, dr. Rybač, dr. Gregorin, Cotič, Mandič in drugi. Iz vseh je gorelo sveto navdušenje za sveto našo stvar in učinek vseh je bil velik, ker je bil naraven.

Ta dan je bil velikanski, ta hip slovesa je bil velepomemben za ves slovanski narod v Primorju, kajti ta hip se je utisnil vsem najglobljeje v srce, baš zato, ker je bil hip slovesa.

In ko smo zapuščali ta prostor, v katerem se ne bomo videli nikoli več, bilo je pač, kakor da ostavljamo prostor, kjer je gorel velikanski kres. Plamtelo je, švigalo in grmelo je in razsevalo z nepozabnim žarom daleč na okrog — da, daleč, po vsej obali in daleč notri v srce domovine; potem pa je utihnilo; na prostoru se je storil mrak, — zadnji utrinki so pogasnili, in s poslednjim solznim pogledom ozrli smo se nazaj na zgodovinsko to ognjišče, potem pa se ločili za vselej.

V nekaterih dneh poražene bodo stare stene v prah in novo poslopje se bode dvigalo na istem kraju.

V tem poslopju pa bode bival italijanski rod, nam sovražni rod.

Mi pa gojimo veselo nado, da se morda v nedavnem času zberemo prvikrat v krasni, velikanski dvorani s svojega — „Narodnega doma“, iz katerega nas ne bode mogla več pregnati zlobna volja nasprotnikov.

V to ime: na zdar! In: veselo svidenje!

PODLISTEK

Moretta.

Spisal L. Trošt.

Pogledal sem v prodajalnico: vse kakor nekdanj in nič drugače.

„O, gospod“, mi je pritekla nasproti in ponudila obe roki v pozdrav; mojega priimka se ni mogla spomniti, z imenom se je sramovala me klicati. Seveda: obleka dela človeka. Pogladil sem jej mehki ročici — dišali sti po maslu — in pomagal izreči svoje ime. Kmalu po prvih vprašanjih: come va? come la sta? se je nekoliko zdrznila in rekla:

„Oprostite, gospod. Vi ste bili ondaj —“ V svesti si elegantne vnanjosti sem zarobantil: „Ščavo, kaj ne?“

„No, no, prosim; ne tako naglo!“ je hitela popravljati rudeča kakor puran; njen oče si je zadovoljno gladil brke.

„Vi ste bili dober prijatelj Josipa K.“

„Zopet vam moram zanikati, gospica, prosim: morda gospa —“ še bolj je zarudela, se obrnila v

stran, da sem videl rudečico celó po vratu, v lasih in zašepetala: „Gospica, prosim.“

„Prav vi ste bili krivi, da sva se sprla, saj veste.“

„Tedaž sem bila otročja, nespametna, kaj ne gospod?“

„Ne umem vas.“

„Ker me nočete. Prosim, povejte, ali je prišel tudi on? Mora biti lep gospod.“

„Lep, gospica, lep in pameten, verjemite; z menoj je prišel in nič več ni jezen na-me.“

„Pa na-me?“

Prav zanimljivo sem se nasmehnil, in še-le ko sem z njenega lica spoznal utis svoje nesalonske nerodnosti, sem hotel pojasniti stvar: „V pričo vas je sedaj tako pameten, moder, vrl dečko.“

„Oni, oni nesramnež, neznačajnež, oni... je bil vsega kriv; Josip je bil vedno „galant“ uomo“ mož poštenjak.“

Mudilo se mi je. Josip me je čakal na velikem trgu s smotkami in ostalo družbo v slavno znani „logiji“, kakor je bilo domenjeno.

„Oglasite se še kaj pri nas, gospod; tako rada se spominjam onih časov — blažena mladost — beata la gioventù.“

Odšel sem in mislil: blaženi Ricco, ki te je zamudil.

Vsprejem pri ravnatelju je bil ganljiv. Starček je jokal kakor otrok, vsakemu posebe stisnil desnico po večkrat in vprašal, kako smo zadovoljni, kako se nam godi. Prišedši do Josipa je mene pogledal in vprašal njega, ako se je že oženil...

Toliko da nismo hrasnili v smeh.

„Kastor in Poluks“, je zašepetal nekdo in pogledal mene, ravnatelja pa Josipa: „Saj ste bili vi tisti, e, dobro vem; vi ste bili vedno nedolžni v ženskih zvezah, pa zaljubljeni do ušes, e—vem—Tiči vsi, a vi —“ zapretil mu je s prstom.

Sedaj ni bilo več mogoče zadržati notranjih viharjev. Pogledal sem rokavice, pa lak cipela, zlato stričvo iglo na prsih, pa to ni pomagalo; kakor na povelje smo udarili v smeh vsi hkrati, Josip nazadnje. Ravnatelj nas je gledal in še vedno stal pred njim. S solzami v očeh in komaj smeh zadržava mu je razložil vso zmoto in pokazal mene.

„A, vi ste tisti?“ Tako ste vedno govorili, gospod ravnatelj, in vedno naju zmenjavali.

(Zvršetek pride.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 31. julija 1897.

K govoru drž. posl. Spinčića na občnem zboru pol. društva „Edinost“ smo prejeli nastopne popravke ali popolitve:

1. Zadnji izrek v predzadnjem odstavku prve kolone na drugi strani (št. 87. „Edin.“) naj se glasi: „Ta večina (v zbornici poslancev) sestoji iz skupin, katere zastopajo pravi krščanski liberalizem, ki hočejo pravico vsem narodom. Najmočnejša skupina so češki poslanci, odkar so se združili Mladočehi in češki velikaši, odkar sta Herold in Schwarzenberg jedno“.

2. Izrek v petem odstavku v drugi koloni, ko se govori o slovanski krščansko-narodni zvezi, naj se glasi: „Ta skupina se razlikuje od namerovanega hrvatsko-slovenskega kluba samo v tem, da ima drugo ime, in v tem, da se nahaja v njej tudi nekaj poslancev drugih slovanskih narodnosti“.

3. Zaključek prvega odstavka v prvi koloni na prvi strani (št. 88. „Ed.“) ima se glasiti, „da se tudi v voloskem okraju usiljuje v uradovanju italijanski ali nemški jezik, in piše se hrvatski ali slovenski samo onim občinam, ki to zahtevajo odločno, katerim se paradi tega delajo druge težave“.

4. Zadnji izrek odstavka drugega iste kolone, na isti strani, kjer je govor o občini pomjanski, naj se glasi: „Uprava je velikim delom v rokah najhujšega razsajalca proti nam Hrvatom in Slovencem, namreč poštarja-tajnika“.

5. Navod iz vladnega lista „Fremdenblatt“ glede razpusta deželnega zbora istrskega leta 1896. je nepopolen. Dobro je, da se ga doslovno priobči, kakor je bil preditan na občnem zboru: „Vlada ne jemlje pravic Italijanov, ali tudi noče, da bi jih oni jemali drugim. Prezira juje Hrvatov in Slovencev je prezirantni pravici drugih. Italijani so intolerantni; hoteli bi vzeti drugim možnost svobodnega obstanka. Oni ne spoštujejo pravic drugih narodnosti, a kdor ne stori tega, ne čuti avstrijski. Vlada je razpustila zbor, da brani svojo avtoriteto in da na periferiji monarhije oživetvori nedotakljivost načel tolerance in spoštovanja pravic drugih. Italijani se ne bore za svoje pravice, ampak za to, da bodo Hrvatje in Slovenci brez pravic. Oni so intolerantni in mrzé druge. Njihova politika ni niti avstrijska, niti se ne strinja z interesi in dolžnostmi monarhije.“

6. Ono, kar je rečeno v drugi koloni iste strani o postopanju večine in predsednika dež. zbora v Poreču o govorih hrvatskih in slovenskih, je razumeti tako, da je večina in da je predsednik, vžle prejšnjemu odnosnemu odloku, pretrgoval hrvatske in slovenske poslance z besedami: „la parli in lingua della Dieta“, in da se je dr. D. Trinajstić omenjal le kakor izgled.

7. Ono, kar se govori v isti koloni o postopanju vladnih organov z jedne strani proti hrvatskim in slovenskim kandidatom, z druge strani pa proti italijanskim kandidatom, popolniti je tako, da je vlada dopustila, da je prej v vladnem okraju (Izola-Milje-Buzet) bil izvoljen eden najbesnejših Italijanov, eden onih, ki nam naravnost taje ekzistenco v Istri. — In dalje se ima glasiti: Tako se je postopalo kratko potem, ko je omenjeni vladni list na označeni način pisal o Italijanih. Neverjetno se mora zdeti človeku to, ali je resnično. Da so si Italijani dovoljevali vsega o zadnjih državnozbornih volitvah, to je že povdarjal gosp. predsednik s kratkima besedama: „Osar tutto!“, po katerih so se tudi ravnali v resnici.

8. Poslanec Spinčić je završil svoj govor po priliki nastopno:

„Ako še dodamo k rečenemu, kako malo se stori za blagostanje našega ljudstva, da: kako se z nekaterih poklicanih strani ne le nič ne stori, ampak se celo ovirajo naše občine in drugi, da ne morejo storiti ničesar ali le malo, potem je slika našega stanja orisana v debelih črtah.“

V tem neznosnem stanju, tako hudem z Hrvatini Slovence, kakor še ni bilo nikdar, gojim hipno nekoliko nade doboljšanja po omenjeni večini zbornice poslancev. Glavno nado pa stavljam v ves naš narod hrvatski in slovenski, kateremu mi o bupavati radi mržnje in sovraštva proti njemu s preraznih strani, ampak mu je ravno iz tega crpiti prepričanje, da

je prebujen in močan in da ima veliko veljavo, kajti slabi in neveljavni nimajo sovražnikov. Njemu se je i nadalje boriti neustrašeno, odločno, neprenehoma za svoje pravice, v prepričanju, da — zmaga, ker je Bog, ker je pravica na njegovi strani. Jako dobro sredstvo v tej borbi je ono, katero sem omenjal že lani: da se združujemo kolikor le mogoče, da nas bode čim več v tem društvu, da ustvarjamo bralna, gospodarska društva, posojilnice in slične družbe; da se shajamo, poučujemo, spodbujamo, da bode napredoval ves narod telesno in duševno, da vsi njega udje zadobe zavest, da nismo tujčeva peta, ampak da hočemo živeti kakor narod z vsemi pravicami njegovimi! V to ime pomoz Bog!“

Vseslovenski shod. Včeraj dne 30. t. m. sešli so se v Ljubljani slovanski državni poslanci na posvetovanje o političnem položaju in sosebno o prireditvi vseslovenskega shoda. Nadejati se je, da se doseže ugoden vspeh, kar ne bode težko, ako zastopniki posameznih strank puste na stran, kar jih loči in se omeje na to, kar nas more vezati: na narodnostna vprašanja.

Mir med Turško in Grško podpišejo jutri, ako ne pride kaj nepričakovanega vmes. Poslankom so včeraj došla pojasnila, ki so jih še pričakovali od svojih držav. Danes so še konečno uredili člen II. preliminarijev, ki govori o evropskem nadzorstvu nad grškimi financami, in člen VI., ki govori o izpraznenju Tesalije od turških vojakov. Preliminariji obsegajo 11 členov.

Različne vesti.

Umrl je na Dunaju člen gosposke zbornice in ravnatelj dvornega arhiva, vitez Arnež.

Poročilo o zadnji seji mestnega sveta smo morali danes zopet odložiti radi nedostatnosti prostora.

Železnice proti Slovanom. V „Slov. Narodu“ čitamo, da se je južna železnica postavila na robu „Ljubljanskemu Sokolu“ in mu odreka posebni vlak k Celjskim slavnostim dne 8. avgusta t. l. Vodstvo železnice se izgovarja, da je „durch fixe Bestellung von Sonderzügen auf Monate hinaus in Anspruch genommen“. — No, ta „Sonderbestellung“ nam je dobro znana. Ravnateljstvo južne železnice je v prvi vrsti odločno nasprotno Slovincem in bi le tem rado nasprotovalo se svojim ukrepom tudi povodom celjske slavnosti. Saj je sovraštvo Germanov priklopelo že na tak vrhunec, da je do skrajnega same — en korak. No, vkljub temu nizkemu postopanju ravnateljstva južne železnice, ki se iz mržnje do Slovencev celo brani „gšefta“, bode slavnost v Celju dne 8. avgusta t. l. sijajna in ogromna manifestacija proti germanškemu krivicoljubju.

No, južna železnica se lahko ponaša s tem, da ne stoji sama v tej mržnji do nas. Ravno te dni je dobila tu v Trstu svoj „pendant“ in sicer na državni železnici. Leta in leta je dovoljevala ta železnica našemu uredniku svobodno vožnjo na svojih progah. Celo obveščala nas je o tem, koliko listkov nam je na razpolago v enem letu. Ali tudi v pisarne državnih železnic je menda popihala sedaj tista ledena sapa, ki mori v tej dobi cvetje po slovenskih livadah. — Te dni smo zaprosili obratno ravnateljstvo državnih železnic listka za vožnjo do Pulja in prošnja naša je bila — odbita. V prvič to, kolikor se spominjamo. In g. „vorstand“ je bil celo toli odkritosrčen, da je povedal odkrito, da listke dobivajo pač „Oservatore“, „Triester Ztg.“ ... „Mattino“, ali „Edinost“ da je črtana iz vrste „srečnih“.

Razume se ob sebi, da nam ni do one bagatele, katero stane vožnja do Pulja, ali slučaj ima svojo važnost, ker je znak sedanjih časov, znak žaljivega preziranja ne le naše malenkosti, ampak tudi naše slovenske javnosti. Postopanje južne železnice je na vse zadnje umevno, kajti ta železnica je last privatne družbe, povsem neumevno pa je tako postopanje na državni železnici — na železnici države, koje večina prebivalstva je — slovanska. In tudi to slovansko prebivalstvo mora segati v žep po one novce, s katerimi se zidajo in vzdržujejo mnogokrat pasivne državne železnice! Ponavljamo: ne radi sebe, ampak radi slovenske javnosti — ki se mora čuti užaljeno po takem poniževanju nje glasil — smo objavili tu ta najnovejši signum temporis na državni železnici!

Pogreb Janka Keranika vršil se je dne 30. t. m. popoldne ob 4. uri na Brdu na najslavesniši način. Prisostovali so pogrebu mnogi slovenski odličnjaki; med njimi: dež. glavar Oton Detelja, župan ljubljanski Ivan Hribar, dr. Ivan Tavčar, dvorni svetnik Šuklje, dekan Kajdiž, Jelovšek, Košak, Višnikar in veliko število uradnikov, notarjev in odvetnikov.

Keranika so položili v družbinsko rakev in na gomili govoril je prekrasno nagrobnico dr. Ivan Tavčar.

Poivaš zdaj v presgodnji jami.
Ki bil si zvezda naših dni,
A genij čuva Tvoj nad nami,
Dokler slovenski rod živi.

Krivicica se sama tepe. V nedeljo pričnó menda štrajkati pekovski pomočniki. Delavnice v katerih se pripravljajo najvažnejši del človeške hrane, vsakdanji kruh, bodo počivale in v pečeh bode vladala mrzla tema. Kaj da pomeni to, vsakdo dobro vé. Vzemimo samo slučaj, da bi štrajk trajal več dni; in da se mej tem izprazni vse shrambe kruha, svežega in starega, kaj potem? Tu bi radi vprašali naš slavn, vsemožni magistrat, ali bode znal začarati, da se preprečijo nasledki?

Tu bi radi vprašali posebno predobrotljivega Angelija, kaj misli v takem slučaju on, — on, ki je še nedavno temu metal v mestni zbornici okoličanski kruh preko tržaških vrat ven na cesto, vodečo v Škedenj? Kaj, ako bi se okoličanke hotele zdaj spomniti Angelijevega govora proti njihovim bigam in bi lepo ostale doma za časa štrajka? Nje bi baš ne uničilo to, magistrat pa bi se lepo spomnil, da je krivico deleti greh in da se krivica sama tepe.

Skrajni čas bi tudi res bil, da bi se v zadevi kruha jelo nekoliko pometati tu v Trstu. Posebno treba vzeti ozir na dejstvo, da je tukaj „pekovi“, ki sami prav nič ne razumejo, o pekovskem poklicu ki niso peki po poklicu, marveč so samo podjetniki, kapitalisti. Ti kapitalisti si polnijo s skupičkom žepe od žuljev slov. brok in ti ljudje so, ki se še drznejo trditi, da podpirajo Slovence, kajti pri njih da delajo sami pomočniki, ki so slovenske narodnosti. Ali je treba več in zlobnije ironije? Seveda so pekovski pomočniki navadno slovenske narodnosti, to pa zato, ker pekovski podjetniki tržaški, po nekem delu židje, brez Slovencev biti ne morejo, kajti Slovenec je v prvi vrsti priden človek in, — kar je zlasti pri kruhu glavna stvar — on je tudi — snažen.

Toda nahajajo se ljudje — in piscu teh vrst je znan celo neki podjetnik, pek, ki pa ni naše vere, niti naše narodnosti — kateremu treba samo pogledati v lice, pa mine človeku vse veselje jesti kruh. In taki ljudje se pečajo s kruhom! Bili so časi, ko je v Trstu živel le krščanski pek, ki je bil izučen v tem poklicu in ni bil samo špekulant s kruhom — in še dobro mi je v spominu, da je bilo v onih dneh veselje — jesti kruh. Kakor rečeno torej, čas bi bil, da se v tem pogledu jame pometati v Trstu, čas, da pridejo izvestni življi do spoznanja, da se — krivica sama tepe.

Štrajki. Zadruga pekovskih pomočnikov nam piše: „Po nalogu, dobljenem od odbora pekovskih pomočnikov, prosimo sl. uredništvo cenj. lista „Edinosti“, da bi blagoizvolilo objaviti, da je deputacija, kateri je bil namen pobirati podpise od gospodarjev, odstopila od te namere. In to vsled sklepov gospodarjev na sestanku, ki so ga imeli dne 28. t. m. Vrh tega izjavljajo pomočniki, da se bodo strogo držali na podlagi spomenice, ki se je izdala dne 25. t. m. Toliko si dovoljujemo javiti Vam v Vaše ravnanje. Odličnim spoštovanjem itd. itd.“

Torej štrajk! Štrajk se menda prične jutri. Pripraviti se nam je torej na veliko draginjo kruha.

Štrajk delavcev v trgovini z lesom nadaljuje. Predvčerajšnjem so se zbrali — kakor se nam poroča — gospodarji v posvetovanje. Laške in židovske tvrdke so bile odločno proti vsakemu povišanju mezde, češ, saj dobimo lahko takoj tudi 1000 turlanskih delavcev. Slovenski in njim prijazni trgovci pa so bili v večini in so sklenili povišati mezdo za 10 nvč. na dan. No, kakor kaže, delavci niso zadovoljni s tem poviškom, kajti na sinočnjem posvetovanju so sklenili, da je nadaljevati štrajk.

Kovaški pomočniki zahtevajo 20% povišanje mezde in 9-urni delavnik mesto 10-urnega. Dotična spomenica se že izdeluje.

Komiji v prodajalnicah jestvin bodo imeli svoje posvetovanje jutri popoldne v laškem delavskem društvu na trgu Gadola.

V Krakovem pa so začele štrajkati — cigararice. Štrajkovke zahtevajo, da se odpravi neki stroj, ki izdeluje po 130.000 cigaret na dan. In resolutne so te cigararice: včeraj so demonstrirale, izživljale izgrede in pobijale okna tovarne. Jeden del njih je celo udril v tovarno, kjer so pobijale, kar jim je prišlo v roke. Še le prihitevi vojaki so mogli ukrotiti razsajajoče ženske.

Nizkost slovanskih nasprotnikov. Kakó malenkostni v svojem sovraštvu so naši politični nasprotniki, imamo dokaz v najnovejšem pojavu Nemcev na češkem in zlasti v Hebu. Ker se jim ni izpolnila krivična želja, da bi Badeni kar na njihovo komando utaknil zopet v žep jezikovne naredbe, ker se je avstrijska oblast postavila v bran svojim izdajicam v Hebu, — pade zdaj iz služb češke delavce, služkinje, voznike itd., da bi tudi tem potom dali duška umazanemu plamenu sovraštva do slovanskega naroda. Zares, podležji že človek ne more biti in lep spomenik si postavljajo Nemci s takim nečednim postopanjem *Tout comme chez nous!*

Ernest Majster, trn v peti poštnega komisarja Corá, je umrl te dni na Rakeku v cvetni dobi 27 let. Par let se je moral boriti za svojo čast v led nepremišljenosti in strasti imenovanega poštnega komisarja. Slednjič mu je došlo zadoščenje. A komaj je bila izvojevana ta borba, leči je moral v hladni grob. Težko je ugibati o tem, da-li in v koliko so ta razburjenja vplivala na zdravje pokojnega Majstra. To pa je gotovo, da utrdile mu ga niso! Sicer pa prepuščamo gosp. Corá, da pri svoji vesti razmišlja o tem!

Cesarski svetnik — obsojen. Cesarski svetnik in glavni ravnatelj magazina tobaka, Posun, je bil včeraj obsojen na Dunaju na pet let težke ječe. Njega sokrivec, trafikant Löw (!!!) je dobil dve leti.

Kdo doma bi zmiraj bil! To ne more biti! Zato pa vzlete št. Jakovski pevci (pevski zbor „Bratovščine sv. Cirila in Metoda“) v nedeljo, dne 1. avgusta po večernicah k sv. Ivanu v „Narodni dom“. Zakaj pa tje? Zato, ker je tam čist zrak; zrak, kateremu smo vajeni od mladih nog; zrak, ki poživlja človeka, kakor balzam. In ravno zaradi tega zraku pričakujemo, da pride več naših tje — na zrak.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu vabi na veliko veselico, katera bo v nedeljo dne 8. avgusta 1897 v korist družbi sv. Cirila in Metoda na vrtu šole pri sv. Jakobu, ulica Giuliani št. 28. V slučaju slabega vremena bo še veselica naslednje nedelje. Vspored veselici priobčimo prihodnjico.

Pevsko društvo „Slava“ pri sv. M. M. Spodnji priredi jutri popoldne svojo veselico, na kateri nastopi prvičrat novoustanovljeni tamburaški zbor. Želeti bi bilo, da se mestni in okoličanski Slovenci v lepem številu udeležijo te veselice vrle „Slave“.

Barkovljanski mladeniči vabijo vse prijatelje plesa, da se udeležijo javnega plesa, ki ga priredi v nedeljo dne 1. avgusta na dvorišču gostilne g. Starca (pri Cjaku). Plesalo se bo na odru. Začetek plesa ob 5. uri pop. in bo trajal do 10. ure zvečer.

Pevsko društvo „Skala“ v sv. Križu priredi javno veselico dne 8. avgusta 1897. z sledečim razporedom: 1. Pavl. Pajkova: „Crnogorac“, deklaracija. 2. **: „Slovanska koračnica“, možki zbor. 3. J. Vilhar: „Slovan na dan“, mešan zbor samosplovom soprana. 4. A. Sachs: „Novi Salamon“, šaljivi trospev. 5. Volarič: „Hrvaticam“, možki zbor z samosplovom baritona. 6. A. J. „Knežtravljarski korajž“, šaljivi prizor. 7. E. S. Vilhar: „Uzor“, mešan zbor. 8. **: „Damoklejev meč“, veseloigra v jednem dejanji. 9. Ples in svobodna zabava, med posamičnimi točkami sodeluje godba. Ker je čisti dobiček namenjen v prosep društva, se radodarnosti ne bodo stavile meje.

Za družine radi volilnih izgradov zaprtih okoličanov so darovali nadalje: Janko Zura, knežji uradnik, Sneperk 1 gl. 50 nč. Na dekanijski konferenci v Škalah na Štajerskem dne 22. julija nabrano in poslano po pr. g. A. Aškercu iz Velenj (g. župnik Jos. Kunej daroval 10 gl.) 17 gl. 50 nč. Skupaj 19 gl. — nč. Prej izkazanih 2036 gl. 47 nč. Skupaj 2055 gl. 47 nč.

Šaljivi Brivec je izšel danes. Prinaša mnogo-vrstnega šaljivega gradiva. Dobi se ga po tabakarnah po 5 nč.

Posetnice za brate Sokole! „Goriška tiskarna“ A. Gabršček priporoča zbirko svojih posetnic, posebno pa za brate Sokole z monogramom! Naročila se sprejemajo od 50 komadov naprej. O naročbi je navesti, ako se želi z zlato obrezo ali brez! — (Te vizitnice so zares krasne. Op. uredn.

Povodnji. Od raznih strani prihajajo huda poročila. Več mostov na Dunajščici je podrtih. Po predmestjih dunajskih blizo Dunajščice je povodenj napravila mnogo škode. Promet je zaustavljen na večih krajih mesta, istotako na Donavi in na zapadni železnici. Mnogo družin se je moralo izseliti iz svojih stanovanj. Na črti blizo St. Pöitena je skočil vlak iz tira. Volja vlaka in 4 poštni uradniki so ostali mrtvi. Dva potnika sta težko ranjena. Prebivalstvo je v velikem strahu. Še le včeraj popoldne jelo se je nekoliko jasiti. Ako ne peneha dež, bo gorje.

Tudi reke po vsem Češkem so narasle grozno. Škoda velikanska. Pogreša se mnogo oseb. V Ištu je narasla reka Traun. Tudi tu je nevarnost velika. Cesar sam, ki biva sedaj v Ištu, se je podal na lice mesta.

Najnovejše vesti.

Madrid 31. Časopisi javljajo, da je situacija v Lizboni in Oporto še vedno jako vznemirljiva. Vlada je izdala stroge odredbe proti republikanom. Patulje hodijo po ulicah, da vzdržujejo mir. Mnogo oseb so zaprli. Na carinarskem uradu je zaplenila oblast tja došle zaloge municije. Vojaštvo je kon-signirano.

Pariz 31. Tajnik ruskega poslanstva v Parizu, Nariškin je danes tu umrl.

Bratje Sokoli!

Podpisani odbor pozivlja one brate člene, ki namerajo udeležiti se slavnosti v Celju, dne 8. avgusta, da to nemudoma prijavijo starostu-bratu dru. Gregorinu. Na zdar!

ODBOR.

Zahvala.

Podpisana rodbina iskreno zahvaljuje vse one, ki so se udeležili pogreba naše predrage hčerke in sestre

FRANCE CUBAN

kakor tudi preč. g. župnika, perce pevsk. društva „Adrija“, dekleta na tako lepi prireditvi pogreba in slednjič vse ostalo občinstvo, ki je poveljevalo pogreb s svoje navzočnostjo.

Barkovlje, dne 29. julija 1897

Rodbina CUBAN.

ZAHVALA.

Podpisana zahvaljujem se pristrčno vsem onim, ki so spremili mojega prerano umrlega soproga

Ivana Vouk

k večnemu počitku; s tem čnom so pomagali utešiti v meni nepopisno bol, ki me je vsled tako hudega udarca zadela.

Marija udova Vouk.

Glasovir

še v dobrem stanju je na prodaj za 38 gl. v ulici Stadion šte. 19 I nadstr. na levo. Po dogovoru odda se tudi na obroke.

Hiša št. 45,

v najem ali na prodaj,

je na Opčinah prav ob cesti, nasproti farne cerkve, z vrtom in vodnjakom. V pritličju je prostorna soba, kuhinja in klet, v prvem nadstropju pa 4 zračne novoslikane sobe, podstrešje je visoko in jako obširno. Hiša je vsa predelana in prenovljena.

Kdor jo želi vzeti v najem ali pa jo kupiti, naj se obrne na tamošnji župni urad.

Zobobol olajšujejo
zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta)
katero so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k.
Vis. prejaane gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje
Stefanije
Steklenica velja 20 kr.

Zaloga pohištva

turške Alessandro Levi Minzi

Trat, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

IVAN PUC iz DIVAČE

naš rojak in narodnjak

kipar in slikar

priporoča se, uvažujè geslo „Svoji k svojim!“ posebno čestiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom kakor tudi zasebnikom, da bi ga blagovolili počastiti se svojimi naročili.

Izvršuje najsolidnejša in najtočnejša dela v vsakem oziru.

V „Narodnem domu“ v Celju

je oddati v najem še nekaj prav lepih prodajalnic za nizke najemnine. Prodajalnice leže zelo ugodno, ker so nasproti c. kr. davkarji in okrajnemu glavarstvu in ker sta v „Narodnem domu“ dva denarna zavoda, namreč „Posojilnica“ in „Južno štajerska hranilnica“ tako, da je tukaj vedno velik promet, posebno ker stoji „Narodni Dom“ ob ljubljanski drž. cesti, po kateri gre ves promet iz Savinjske doline. V „Nar. D.“ je tudi gostilna, čitalnica in zbirališče celjskih narodnih društev

Pogoji se izvejo pri „Celjski posojilnici“, kamor naj se blagovole pošiljati tudi ponudbe.

Prva trgovina z oljem v Trstu!

Velika korist!

Pošiljatve olja od 5 l. naprej.

Usojam si naznaniti svojim p. n. gg. odjemalcem na Primorskem, Kranjskem in Štajerskem, osobito pa gg. trgovcem, kateri si naročajo od 100 kg. naprej, da zaradi močne in razširjene moje trgovine, odtlej dobijo naročeno blago na dom voznišne prosto. Imam blago vselej prve vrste in postrežba je vedno točna, solidarna in poštena. Blago zamenim takoj, ako ne ugaja. Za Trst in okolice prosto na dom od 5 l. naprej, pustivši posodo na domu, brez are!

Cenik: jedilno olje l. 28; fino l. 32; fino še l. 34; najfinejše l. 40; namizno polfino l. 44; nam. fino l. 48; nam. finejše l. 52; nam. najfinejše l. 56; ekstra fino l. 60-64; specialitetno olje l. 72-80.

„Svoji k svojim!“ Pričakovaje obilo novih odjemalcev, beležim se zahvalno v naprej s spoštovanjem

Anton Širca, Acquadotto 9.

Kje se dobi najboljši in najceneji maličev sirop?

V lekarni

G. PICCOLI-ja v Ljubljani

kateri je pripravljen iz aromatičnih malin iz Kranjskih gor. Radi teh njegovih lastnosti priznani so mu v II. mednarodni farmacevtski razstavi v Pragi 1896. leta najvišjo odliko.

Prodaja na debelo in drobno.

Prodaja se tudi v Trstu v drogeriji

CILLIA, Ponterosso

v boteljkah po 60 nč., kjer se dobiva tudi tamarindov sirop po isti ceni.

Gasilno orodje

brizgalnice vseh strok

brizgalnice na par

sesalke, vodnjaki,

oprave, cevi i. t. d.

pri

Fr. Kernreuter,

DUNAJ

Hernals — Hauptstrasse 105.

Prevodarki in ceniki na vse kraje brezplačno.

Razglasilo.

Podpisano mestno županstvo naznanja, da se bodo vršili od sedaj naprej v Novem mestu (Rudolfovem) na Olenjskem ob vsakem sejmu za govejo živino tudi

konjski sejni,

in sicer:

- (1) vsak prvi ponedeljek vsakega meseca (ako pade na tak ponedeljek praznik, vrši se sejem prihodnji ponedeljek), torej 12. septembra; nadalje ob vsakem letnem sejmu, kakor:
- 2) junuvarja v torek po sv. Antonu;
- 3) aprila v torek pred sv. Jurjem;
- 4) avgusta v torek po sv. Jerneju;
- 5) oktobra v torek po sv. Lukežu;
- 6) decembra prvi torek v adventu;

Prvi konjski sejem bode torej

dne 2. avgusta 1897.

kot prvi ponedeljek meseca avgusta.

Prirajeno je za te sejme vsestransko pripravno in prostorno novo sejnišče tik državne ceste za novomeškim pokopališčem s posebnim dohodom in posebnim obhodom kakor tudi poskuševališčem za konje na sejnišču samem.

Mestno županstvo v Novem mestu,
dne 10. julija 1897.

Župan:
Dr. Schegula.

Njegova Svetost Papež Leon XIII.,

sporočil je po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju lekarnarju Piccoliju v Ljubljani najsrdečje zahvalo za Njho Svetosti vposlano

tinkturo za želodec.

Omenjeni zdravnik, kakor veliko drugih odličnih profesorjev medicine so Piccolijevo tinkturo za želodec preskusili, ter jo priporočajo kot izvrstno krepilo za želodec, katere krepča želodec, pomnožuje tok, ter povpešuje prebavljeno in čiščenje.

Cena: 1 steklenica 10 nvč., 12 steklenic z zavijem 1 gld. 36 nvč.; poštna poštijatev 66 steklenic 6 gld. 26 nvč.

Najvišje priznanje

lekarnarju Piccoliju v Ljubljani kot prirejevalcu kapljic za zobe, katere je zadovoljnim vspehom Nj. e. kr. Vis. prajasna gospa prestolonaslednica-udova nadvojvodinja.

Štefanija

izvolila opetovano uporabiti. —
Cena steklenici 20 nvč., 10 steklenic 1 gld. 50 nvč.

LEKARNA PICCOLI

„pri angelju“

Ljubljani Dunajska cesta.

Kolesa

DIANA

(Dürkopp)

nadkriljujejo tudi letos vse druge. Število izdelovalcev 4000. Izdeluje se vsako leto 50.000 strojev. Materijal izvrsten: vsled tega zelo trpežen. Precizno delo, dosedaj še ne prekoseno, zato lahkega teka.

OBLIKA JAKO ELEGANTNA.

Zastopstvo za Trst in okolico:

Josip Egger

TRST

Piazza della
Caserma 3

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisoberni cvet“ (Millefiori). Čisti kri ter jo izvrstno sredstvo proti onim sluhajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za ozdravljenje, stoji 50 nvč., ter se dobiva v odličovani lekarni PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Alte & Zadnik

Via Nuova na vogalu via S. Lazzaro

Priporočila se sl. slovenskemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi zalogo manufakturne blaga. Udobiva se povsem najnovije blago, za moške, ženske in deco. Veliki izbor raznovrstnega perila kakor npr. Bombazine bele in ružave iz najboljših tovarn. Raznovrstno platno belo in ružavo v razni širokosti. Veliki izbor ženskih štof črnih barvanih in belih. Udobivajo se razni perkali in sateni v najlepših novih in gotovih barvah. Velika zaloga najboljših modereev, nogovic, rokavic, pajčolanov svilnatih, rut najnovjših barv. Za šivilje in kitničarce, udobiva se vsa drobnarija v obilni meri. V zalogi se nahaja tudi najnovije blago za gospode. Ovratniki in ovratnice. v najnovije mode in raznovrstno perilo. Nogovice za kolarje. Stof 140 cm. širok od 65 kr. naprej iz najboljših tovarn. Sprejemajo se naročnine v izvršitev možkih oblik po najnovjšem Parizkem in Dunajskem kroju.

Cene po dogovoru in sicer jako nizke. Za slovenska društva udobivajo se trobojni trakovi v razni širokosti in najboljši blago za narodne zastave. Uzorci se pošiljajo takoj. Pošiljatev blaga na deželo poština prosta. V mnogobrojen obisk najtopleje priporočata svojo zalogo držeč se narodnega gesla: Svojim k svojim udani Alte & Zadnik. Trst.

100 do 300 gld.

prilazi si mesečno oseba vsakega stanu, v vsakem kraju, gotovo in na pošten način, brez kapitala in rizika s prodajanjem postavno dovoljenih državnih papirjev in srečk.

Ponudbe na Ljudevita Oesterreicher
VIII. Deutschgasse 8 Budapest.

Davno skušeno dijet. kosmet. sredstvo (za naribanje) za ojačenje in krepljenje žil in kit sloveškega telesa.

Kwizde fluid

Znamka kača (fluid za touriste)

Rabljen z vspehom od touristov, kolarjev in jezdecov za ojačenje in okrepitje po daljnjih potih.

Cena 1/2 steklenice 1 gl. 1/2 stek. 60 nvč. Dobiva se pristen v vseh lekarnah.

Glavna zaloga:

Okrožna-lekarna,
Kornenburg pri Dunaju.

Vse stroje za poljedelstvo in vinogradstvo

CENE Z NOVA ZNIŽANE.

Stiskalnice za grozdje, diferencialna sestava. Ta sestava stiskalnic ima največjo pritiskujočo moč izmed vseh drugih, kakoršnih koli stiskalnic.

Stiskalnice za masline, hidravličke stiskalnice, brizgaljke proti peronosperi, Vermorelove sestave.

Te moje brizgaljke so znane kakor najboljšje ter najcenejše; avtomatične brizgaljke, tlačilnice s pripravo za tlačiti jagode, stiskalnice za seno, triere itd. v najboljšem proizvodu.

Ig. Heller, Dunaj

II., Praterstrasse 49.

Cenike in splošna zastoj!

Iščem zastopnikov! — Čuvati se je ponarejanj!

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrovana zadruga z omejenim poročtvom)

v TRSTU, Via Molin piccolo št. 1, I. nadstropje.

(blizu novega poštnega postojaja)

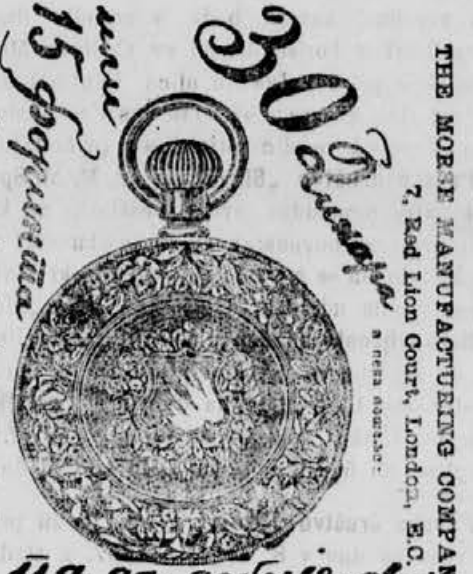
Daje posojila na vknjižbo po 5 1/2%, menjice po 6%, zastave po 5 1/2%. Sprejema hranilno vloge in je obrestuje po 4%. — Uradne ure so: Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10—12 dop. Izplačuje se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoldne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži voljajo po 200 kron. Zadržni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gld. ter znaša vsaki delež 10 gld.

Kdor želi kupiti

slamoznico, mlatnico, gepelj, trieur ali sploh kak potreben in koristen kmetijski stroj, naj zahteva prvi slovenski cenik naj novejših strojev od prve in jedne slovenske zaloge kmetijskih strojev na Goriskem.

Franjo Babnika v Gorici (začasno Via Fornica 12.)

Zastopnik se iščejo.

THE MORSE MANUFACTURING COMPANY,
7, Red Lion Court, London, E.C.

Ua ga goduje obaj
cau jezurnauho

Tiskarna Gutenberg

Gljalna ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“
13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO - KNJIGE

zistem „Patent Workmann Chicago“

Raztirnini zavod — Knjigovezstvo.

priporočuje se za prijazne naročbe se zadržim primeranih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, rokovarov v vsakem obsežu, brošur, plakatov, benikov, računov, memorandov, okrožnic, papirja za liste in zavitkov z napisom, naslovnih listkov, jedilnih list, pavabil itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fakture, Debitoren, Creditorov, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjilnih, čas-zapadlih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem raztirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenega papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skledio iz elnika za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika

Trst, Acquedotto 35 — ARNOLDO COEN — Acquedotto 35 Trst